

*Differentiæ
Capitis Insectorum Præci-
puæ, Exemplis Illustratæ,*

Quæs

*Dissertatione Academica
Venia Ampl. Fac. Phil. Aboëns.*

Praeside

*D:no Gabriele Bonsdorff,
Phil. & Med. Doct. Hist. Nat. & Art. Vet. Prof. Reg. & Ord.*

Pro Gradu

Publicæ censuræ offert

Ulricus Pryss,

Slip. Ekeß., Svio-Gothus.

*In Auditorio Majori die XXX Maii An. MDCCCLXXXIX.
Horis ante meridiem confvetis.*

Pour connaitre la Nature il faut l'étudier

CONDILLAC.

Aboæ, Typis Frenckellianis.

S:æ. R:æ. M:tis
MAGNÆ FIDEI VIRO,
REGII COLLEGII METALLICI CONSILIARIO,
ATQUE
REGII ORDINIS DE WASA EQUITI,
NOBILISSIMO DOMINO,
JOHANNI HISINGER,
MÆCENATI MAGNO.

Celebritati Nominis Tui, prolixoque potius Tuò in Historiæ Naturalis cultores favori, quam meæ arrogantiæ benigne tribuas, quod hæc dissertatio Tuis sub auspiciis prodeat; quam si serena excipias fronte, auctoremque Tuò digneris patrocinio, habebit de quo sibi in sinu gratulabitur, ad cineres usque permanfurus

NOBILISSIMI NOMINIS TUI

Humilissimus cliens
ULRICUS PRTSS.

DIFFERENTIÆ CAPITIS INSECTORUM PRÆCIPUÆ, EXEMPLIS ILLUSTRATÆ.

PROOEMIUM.

Quamvis Seculo in manifestam Scientiæ Naturalis prærogativam imprezentiarum currente, permagnam profecto Eruditorum gratiam inierit, & non Optimatum tantum patrocinia, sed & Imperantium blandos fatus & præsidia jucunditate sua usque adeo comparaverit Scientiæ, varietates Insectorum familiares eorumque miras & vivendi & agendi mores expositura, quam Entomologiam græco cognomine compellare libuit; tantum tamen abest, ut provisa adhuc posita sint & diligenter explorata artis principia. In confessum namque omnibus, qui numerosa Entomologorum scripta & nostra & præteritæ etatis libero atque integro ad unguem castigare studuerunt animo, facillime venit, vana detectionis vel reformationis gloria & emulatione incensos plerosque, aut exegitando & condendo novo cuidam Systemati, vel aliorum codicibus intempestive reprehendendis studio incubuisse; aut in descriptionibus Specierum in recepto quodam Systemate male sèpius intellectio saltem non perspicue descriptarum, nimis festinanter construendis, vela remis adjunxisse, prævenire alias quam præveniri honorabilius habentes; aut generibus vel maxime naturalibus discindendis & quibusdam novis adaugendis mirum quantum invigilasse; aut denique in promulgandis tabularum fasciculis effigies ad vivam animalium similitudinem artificiosissime adumbratas exhibentium acquieuisse, figuris suis velut omnium præstantissimis cognitionis Insectorum fulcimentis, spretis descriptionibus, pertinaciter insistentes. Atque in his omnibus suam quisque arbitriaram promiscue adhibuit methodum & nomenclaturam, sìmioribus quibusdam præceptis & generalioribus regulis, quarum ex præscripto omnis in Scientia duci debeat linea, si in tanta Specierum multitudine ac varietate confusonis evitande spes & perspicuitatis exspectatio ulla affulgeat, nondum rite fundamenti loco superstructis, nedum definite & distincte designatis. Neque enim hæc Scientiæ rudimenta, a consummatissimo totius Historiæ Naturalis Redintegratore, magno illo Patre ac ævi decore, Illustri a LINNÉ omissum primo delineata, suis, uti Virum decuit tanta in hoc eruditio-

nis genere experientia & doctrina præclarum, ita numeris absoluta tradidit Oculatissimus ille & in Insectorum cognitione longe supra nostras laudes Peritissimus Chilonensis Professor FABRICIUS, immensæ suarum novitatum subtilitati præprimis adhaerescere visus, ut in cinnanda Insecticujusdam descriptione satis accepta, nobis satisfacere possent. Quantum vero moræ atque impedimenti, in Scientia vel discenda vel augenda, intulerit ista descriptionum levitas & terminorum artis inconstantia, experiri quidem nobis contigit multoties, quod nemini inexpertum fore putamus, dum scilicet in evolvendis complicatis ac ambiguis terminorum notionibus & intelligentia characterum concipienda, operam haud raro frustra impensam consumsimus indignabundi.

Nobis igitur, dum perennantem vidimus omnium disciplinarum auctoritatem atque dignitatem, stabili & immutabili rerum ac veritatem comprehensione fundatarum, temperare non potuimus, quo minus querimonias, quas diu jam de vacillante hac Scientiæ, svavitate sua se tantopere commendantis constitutione manifesto jactavimus, in consilium converteremus nostram qualemque in nomenclatura Entomologica explicanda atque stabienda operam conferre; gravem tamen dum suscepimus materiam enodandam, stimulis non obtemperavimus aliis, quam innocentissimo exercitationes & meditationes nostras Academicas ad communem fructum proferendi studio ac instituto, vulgarem ævi nostri temeritatem censoriam & insolentem confidentiam virium, quarum tenuitatem semper fatebitur modestum atque vanitati inexpugnabile peccus, angve pejus venenato fugientes. Latius autem patet argumentum, quam ut arctiores, quos specimini nostro Graduali prescribunt limites & temporis brevitas & attenuata facultates, universum ejus complexum prehendere possent; quamobrem non nisi differentias Capitis Insectorum digestas, & exemplis, quantum & Musæ & Bibliothecæ nostre circumscripta ratio permiserit, illustratas, Tuojam Judicio, Benevolè Lector, hisce pagellis subjicimus.

§ I.

Generalissima est, & non nisi paucissimis Insectorum generibus excipienda, Corporis in *Caput*, *Truncum*, *Abdomen* & *Armamenta* (*Artus*) distribuito. Quantum ve-

) 3 (

ro in procreandis vivis hisce imaginibus ubertatem ac varietatem prodidit, tantam etiam, in compingendis & artificiosissime fingendis corporis partibus ejusque membris explicandis diversitatem ac rationem multifariam, adhibuit natura animalibus hujus ordinis feracissima. Ab hac igitur ipsius formæ dissimilitudine & in diversis speciebus disparili atque immutabili structura rite determinata, genuinos & ad singulas familias a se invicem distingvendas sufficientissimos ducere & juvat & oportet characteres, terminis, qui lingvam artis quasi constituunt, aptis & perspicuis exprimendos. Quem ad modum autem in qualibet descriptione consignanda, parum omnino valet adumbratio habitus Insecti primo quamvis momento semper considerandi, nisi specialem uniuscujusque partis Substantiam, Conformationem & Extensionem, Relativam Magnitudinem vel Proportionem, Situm, Connexionem & Articulationem, distinctas Regiones, Superficiem, Vestitum & Colores, Armaturam atque Usum fideliter atque debito ordine simul delineemus; sic etiam in partium differentiis tradendis, omnium primo commemoranda sunt, quæ de illis generatim pronuntiari possunt, & deinde quæ diversas earundem regiones spectant. Telam itaque in Capitis demonstratione a generalioribus ejus qualitatibus exordiemur.

Quoad Substantiam quintuplex observatur discrepancia, scilicet:

1. *C. Corneum (Crustaceum)* in vivo Insecto rigidum, quod impressionibus levioribus resistit, fortioribus vero frangitur, nec flectitur. Ex. gr. Coleoptera fere omnia.
2. *C. Cartilagineum*, flexible, sed tanta gaudens elasticitate ut remota pressione mox eyanescat fossula. *Hemiptera yaria (Nepæ)*

3. *C. Vesiculare*, membranaceum, impressiones acceptas diu saltem retinens; *Libellulæ*, *Conops Buccata* Lin.
4. *C. Opacum*, umbrosum & luci impervium. *Pleraque*.
5. *C. Pellucidum*, lucem per se medium transmittens, *Notonecta Glauca* L.

Respectu *Figurationis* differt Capitis structura multifariam.

6. *C. Globosum*, ex omni parte exteriori sphæræ instar rotundatum: *Lepturæ*, *Tipula Oleracea* L.
7. *C. Subglobosum*, formam globi in modum Sphæroïdis magis compressam gerens; *Buprestis Rustica* L. *Cerambyx Oculatus* L.
8. *C. Semiglobosum*, dimidiā circiter globi partem constitutens. *Muscæ* pleræque.
9. *C. Orbiculatum*, ambitum circularem horizontaliter ita describens, ut longitudo latitudini adæquata sit, *Staphylinus Erythropterus* L.
10. *C. Suborbiculatum*, orbem minus regularem referens; *Meloë Proscarabeus* L. *Apis* species pleræque.
11. *C. Semiorbiculatum*, circuli segmentum tantum comprehendit: *Coccinellæ*; *Elateres*.
12. *C. Parabolicum*, basi valde dilatatum & versus apicem sensim angustius rotundatum. *Hydrous Piceus* L. *Pediculus*: Redi De Insectis Tab. 14. f. 2. &c.
13. *C. Cylindricum*, a basi circulari ad æqualem apicem ut plurimum truncatum eandem servans crassitatem, angulis destitutam; *Cerambyx Sutor* L. *Prionus Rotstratus* Fabr. *Mantis*.
14. *C. Subcylindricum*, forma teretiuscula, eminentiis vel impressionibus quibusdam levioribus inæquali; *Cindelæ* & *Cerambyces* varii.
15. *C. Depressum* dicitur, cui facies est humilis & horizont-

zontaliter quasi trudendo dejecta, linea transversa-
li capitis verticalem multoties superante; *Tenebrio*
depressus L. *Cerambyx Planatus* L.

16. C. *Conicum*, e circulari basi æquabiliter in acumen
ore terminandum confurgens. *Gryllus Grylloalpa* L.
17. C. *Subconicum*, basi cylindricum & verius apicem
angustatum. *Pbalænæ plures*, (*Quercifolia* L.) &c.
18. C. *Obconicum*, a basi attenuata sensim cylindrice in-
crevit in apicem turgidissimum. *Cimex Personatus*
L. *Tipula Rivoſa* L.
19. C. *Ovatum*, latitudine paulo longius, & in ovi simi-
litudinem a tergo basi rotundatum, apice vero
angustius. *Silpha Vespillo* L. *Lampyris Coccinea* L.
20. C. *Obovatum*, obtusiore extremitate anteriore. *Ichneu-
mon Faculator* L.
21. C. *Ovale*, circiter dimidium longius quam latum, at-
que æquabiliter basi apiceque rotundatum. *Gryllus*
Verrucivorus L. *Tenebrio Caraboides* L.
22. C. *Ellipticum* duplo fere latius quam longum, utrin-
que sensim angustius rotundatum *Dytiscus Latera-
lis* L. *Ips Capucinus* L.
23. C. *Transversum* (breve) quatuor lateribus sepius pa-
rallelis angulisque fere rectis ita incisum, ut lati-
tudo tora dimidium vel ultra longitudinem ex-
cedat; *Lucanus Cervus* L.
24. C. *Patelliforme*, breve & transversaliter ut plurimum
ovale, antice valde convexum, postice vero verti-
caliter excavatum vel truncatum. *Tabanus*, *Libellula*.
25. C. *Brevissimum*, dum latitudo longitudinem valde at-
tenuatam multoties superat; *Libellula Virgo* L.
26. C. *Quadratum*, lateribus quatuor parallelis æquali-
bus, angulisque totidem rectis conformatum; *Pe-
diculus Cervi*; Redi Tab. 23. *Cerambyx Mordarius*
De Geer,

27. C. *Rhombeum*, quadrilaterum, angulis oppositis æquilibus, lateralibus interdum obtusioribus, antico vero & postico quo trunco adnectitur, acutioribus: *Nepa Linearis* L. *Bulboceros Cephalotes* Adt. Holm 1781. 294, (*Lethrus Cephalotes* Fabr. mantif.);.
28. C. *Pentagonum*, horizontali ambitu quinquelatero, una scil. linea baseos, duabus lateralibus, & totidem antice confluentibus; *Cerambyx Planatus* L.
29. C. *Cordatum*, basi obtusissimum & sulco intermedio in lobos postice divisum, apice vero angustatum; *Meloë Vesicatorius* L. *Formica Hæmatoda*.
30. C. *Didymum* (*Bipartitum*), postice profunde incisum, lobos duos elongatos acutos vel mucronatos cornuum more gerens; *Mantis Bicornis* L. *Formica Cephalotes* L.
31. C. *Sagittatum*, trigonum angulis lateralibus utrinque retrosum elongatis. *Pediculus Tinnunculi* L. (Pulex Redi Tab. 13).
32. C. *Trilobum*, in tres lobos distinctos divisum, quorum intermedius ore instruitur; *Pediculus Tigridis* Redi Tab. 24.
33. C. *Triquetrum*, tribus planis trigonis, uno scilicet superiori & duobus inferioribus acute coailitis constructum; *Cimex Interruptus* Thunb. Diss.
34. C. *Triangulare* (*Trigonum*), cum a truncata basi margines utræque directe in angulum apicis acutum confluent, triangulum fere æquilaterum a tergo formantes; *Cimex Acuminatus* L. *Scarabæus Stercorarius* L.
35. C. *Obtrigonum*, trianguli basi antrorum versa; *Ptryganea grandis* L.
36. C. *Cuneiforme*, elongatum, depresso, antice truncata.

catum, sensim vero versus basin angustatum; *Raphidia Opbiopsis* L.

37. C. *Oblongum* (*Elongatum*), duplo longius quam latum, utraque extremitate obtusissima vel truncata; *Carabus Auratus* L. *Scarabaeus Eremita* L.
38. C. *Ventricosum*, elongatum & in medio turgidum, basi vero apiceque attenuatum; *Attelabus Coryli* L.
39. C. *Coarctatum* (*Constrictum*), elongatum, basi apiceque incrassatum, in medio vero attenuatum; *Curculio Ligustici* L. & *Brevirostres* plerique.
40. C. *Acuminatum* (*Attenuatum*), elongatum, sed a basi sensim crassitie decrescens. *Crypsomela Sulphurea* L. *Tenebrio Rostratus*. L. *Pediculus Afini* Redi T. 22.
41. C. *Rostratum*, cum a capitis basi ut plurimum subglobola, continuo ductu porrigitur (mucronis intentar) cornea & tubulosa protocolcis diversæ tenuitatis atque longitudinis ore terminanda; *Curculios Longirostres*.

Rostri diversam fabricam in §. 3. tia fusius expone-re animus est.

42. C. *Diforme*, quod figuram irregularem & quasi monstruosam gerit; Plures *Pediculi Species*, Redi Tab. 12. 14.

Si ad proportionem capitis animum advertimus, quatuor forte magnitudinis gradus distingvendi videntur; scilicet:

43. C. *Prægrande*, trunco dilatatius vel saltē adæquatum. *Lucanus Cervus* L. *Libellulæ*.
44. C. *Magnum*, trunco aliquantum angustius; *Cerambyces* plerique
45. C. *Mediocre*, amplitudine Thoracis vix dimidia: *Scarabæi*, pleraque alia.

46. C. *Minutum* (*Angustum*), tam extenuatum, ut idem inter & truncum vix sit comparationi locus: *Hister*, *Ips*, *Pbal.* *Bombyx*.

Situm Capitis porro consideraturis, varia sese offrunt discrimina.

47. C. *Exsertum* (*Prominens*), quod semper foras eminet; *Papiliones* & *pleraque*.
48. C. *Reconditum*, in fossula trunci anteriori totum fere quantum nidulans: *Byrrbus*, *Ips Typographus* L.
49. C. *Porrectum*, cum secundum suam longitudinem ita antrorsum versus horizontaliter extenditur, ut oris apertura sit terminalis: *Cimices*, *Raphidia* &c.
50. C. *Declive*, oblique deorsum in modum plani inclinati collocatum, cum pectore angulum obtusum formans; *Scarabæi*, *Ips Piniperda* L.
51. C. *Inflexum*, perpendiculariter declinatum, mobile, angulum cum pectore rectum & acutum sèpe efficiens: *Melyris viridis* Fabr. *Meloe*.
52. C. *Subtrusum*, subductum & pectori archissime adpressum: *Cicadæ*, præfertim *Tettigoniæ* Fabr.
53. C. *Scutatum*, margine thoracis angulo ampliato obtusum: *Cassidæ*, *Lampyris noctiluca* L.
54. C. *Inferum*, pectori inferne præfixum: *Mordella*, *Ips Capucinus* L. *Bombyces variii*.
55. C. *Præceps*, ita trunco arcte præpositum, ut vertex in eodem plano sit cum thorace, apertura vero oris in eodem cum pectore: *Gryllus Verruciverus* L. *Cerambyx Carcharias* L. (*Saperdæ* Fabr.)

Connexionis differentiæ variæ itidem sunt:

56. C. *Coalitum*, cum trunco in unam partem continuam compactum & coagmentatum: *Canceres*, *Araneæ*.

57. C.

57. C. *Distinctum*, articulatione junctum: *Insecta omnia alata*.
58. C. *Intrusum*, intra cavitatem truncis articulatoriam receptum strictiori articulatione: *Buprestides*, *Dermestides*.
59. C. *Retractile*, articulatione tam relaxata, ut se mox retrahere, moxque extendere possit: *Hister*, *Chrysomela Pini*. L.
60. C. *Condylodatum*, postice tuberculo magno rotundato levigato instructum, cavitati truncis articulatoriae adaptato: *Staphylini*, *Lepturæ*.
61. C. *Suturatum*, ligamentis simpliciter intime junctum, absque ullo alio articulatorio apparatu: *Lepidoptera pleraque*.
62. C. *Rotabile*, articulatione tam libera & agili præditum, ut fere in modum rotæ circumagi possit: *Ichneumones*, *Lepturæ*.
63. C. *Glenoideum*, cum fundus pertusus basos capitis postice & introrsum excavatæ adhæret prominentiæ truncis: *Tabani*, *Libellulæ*, *Muscæ plures*.
64. C. *Involvens*, basi capitis intus concava, convexam truncis partem anteriorem calypræ instar vel capitii arte investiente: *Cicada Albifrons* L. *Flavicollis* L. &c.
65. C. *Petiolatum*, postice concavum, mucroni pectoris porrecto insidens: *Sirex Camelus* L. *Ichneumon Jaculator* L. *Affector* L.

§. II.

Præmissis hinc generalioribus *capitis* qualitatibus & differentiis, ad particularem uniuscujusque regionis adumbrationem nos jam conferimus; vatis enim easdem que maxime memorabiles in alterutra vel utraque plaga de.

deprehendimus proprietates, ad notas generum & specierum vel subministrandas vel firmandas maxime idoneas. Trina autem est capitis dimensio, omnibus in universum animalibus capite distincto instructis communis, scilicet: in *Faciem* seu superiorem & anteriorem partem, a futura Thoracis usque ad Oris aperturam expansam, in quibusdam denuo in *Frontem* atque *Verticem* vel *Nucham* limite conspicuo divisam, *Tempora* ipsa latera occupantia, & *Gulam* quæ aversem vel inferiorem Capitis paginam constituit, valde ut plurimum constrictam & decurtatam, atque pectori haud raro ita adpresam, ut ne conspici quidem possit.

Quod ad *Faciem* jam attinet, differentem illam compemus, *Forma*, *Superficie*, *Armatura*, *Vestitu*, *Margine* & *Apice*.

Limentorum conformatioe atque *Vultus* habitu diverso proprius spectatis, sequentes antea allatis superaddimus Capitis differentias:

66. C. *Complanatum*, supra exacte planum, disco & marginibus eundem servantibus directum tramitem: *Scarabaeus Auratus* L. *Cimex Rufipes* L.
67. C. *Planiusculum* (*Facies Prominula*), complanatum sed in medio tantillum elevatum: *Coccinellæ* & *Chrysomelæ* plutimæ, *Lucanus Parallelipedus* L.
68. C. *Convexiasculum*, gradu tantum elevationis paulo majori a priori differens: *Carabi minores*, *Tenebrio Molitor* L.
69. C. *Convexum*, cui facies ex omni parte declinata est, disco æquabiliter ad margines usque rotundato: *Tenebrio Gibbus* L. *Scarabaeus Frisebit* L.
70. C. *Concavum*, in medio æquabiliter excavatum: *Nova Civicis Species* nobis vīla, *Cimex Chinensis* L.

71. C. *Turgidum*, undique valde tumens & quasi inflatum: *Notonecta Glauca* L.
72. C. *Gibbosum*, convexum & in medio tantum protuberantia tumidiore obsitum: *Tenthredo Femorata* L. *Gryllus Domesticus* L.
73. C. *Verticosum*, præceps, vertice præprimis intumescente: *Locustæ* e genere *Grylli*.
74. C. *Denudatum*, fronte valde elevata, nucha vero depresso & fere ab oculis confluentibus absunta: *Libellulae*.
75. C. *Angulosum*: lineis quibusdam elevatis longitudinibus & fere æquidistantibus conserpatum: *Locustæ Succincta* L. *Carabus Xguttatus* L.
76. C. *Fastigiatum*, medietate faciei transversa late elevata & quasi in carinam transversam sæpius acutam protracta, qua inferior evadit Frontis regio, Nucha propemodum adversa: *Cicadæ* fere omnes.
77. C. *Promiscidatum* (*Turritum* aliorum male *Nasutum*), medietate frontis centrali in acuminatum vel subulatum diversæ longitudinis atque figuracionis rostrum tubulosum & inane protensa: *Gryllus Nasutus* L. *Fulgoræ*.
78. C. *Cristatum*, ruga quadam a verticis summitate ejusque crustæ duplicatione pronata, inter oculos, ornamenti instar, collocata instructum: *Locustæ* plures. *Cristam* vero mox nominatam quintuplici modo variare vidimus; est namque:
- (α) vel *Lorea*, superne complanata vel depressa, fasciam vel zonam longitudinalem referens: *Gryllus Italicus* L.
- (β) vel *Duplicata*, rugis duabus approximatis & fere coaliatis composita: *Gryllus Morbillosus* L.

- (γ) vel *Compressa*, attenuata magis & quasi premendo coarctata in carinulae similitudinem: *Grylli* Sp. eadem.
- (δ) vel *Canaliculata*, secundum medium longitudinali linea impressa: *Gryllus Cristatus* L. & *Stridulus* L.
- (ε) vel *Ternata*, tribus lobis obtusis angulis confluentibus composita, duobus scilicet verticis & tertio frontal: *Gryllus Spumans* Thunb.
79. C. *Stemmatum*, vertice tuberculis tribus minutis, æ qualibus, convexis, nitidis, pellucidis, ordine triangulari insertis, quasi gemmato: *Cicadæ majores* (*Tettigoniae* Fabr.) *Sphaëges* fere omnes (*).
80. C. *Carinatum*, linea recta longitudinali elevata ut plurimum hebetata a basi ad apicem extensa, in medio instructum: *Cimices Dumosus* L. *Nobilis* L. & *Fullo* Thunb. Diss.
81. C. *Clypeatum* dicitur, cum distincta lamina ampliata terminalis, Oris aperturam superne in modum umbraculi tegens, fronti superincumbit vel arctissima commissura præfigitur: *Scarabæi* (**).

Quæ

(*) Puncta hæc elevata, *Stemmatæ* ab Entomologis nuncupata, adeo sunt substantia & habitu ab aliis faciei tuberculis diversissima, ut oculis potius, quam capitis ornamentis adnumeranda esse valde ad fidem prouum videatur; præter enim quam quod membrana eorum pellucida transparentem aperte referat corneam, uix imitamentum quoddam in iis detexit SVAMMERDAM in suis Naturæ Bibliis p. 496. Accedit observatio D;ni LA HIRE in Journal des Scavans 1680. Infecta Stemmatibus effossis occœari, Cfr. HALLERI Elem. Physiologiae T. V. p. 308.

(**) Partibus Oris jure vindicari solet idem ille clypeus, quamvis interdum tantopere dilatatus sit, ut potiorem faciei partem præoccupet, quam ob rem specialiorem ejus adumbrationem ad Oris delineationem transferimus.

Quæ hisce adhuc succedunt differentiæ Capitis a fascie, ad ejus *Superficiem* proprius pertinere videntur, puta:

82. C. *Canaliculatum*, sulco profundiori longitudinaliter exaratum, *Buprestis mariana* L.
Interdum villa densiori vel tomento obturatur *Canaliculus*, cuius exemplum præbet *Cerambyx Linneatus* L.
83. C. *Fossulatum*, transversaliter inter oculos remotos excavatum fossula æquali lata, ripis transversis acutiusculis vel carinatis: *Scarabæus Schræberi* L.
84. C. *Impressum*, foveam angustiorem inæqualem indeterminatæ figuræ, situs & profunditatis superne gerens: *Cerambyx Faber* L.
85. C. *Erosum*, excavatione impressum disformiter dilatata, atque variis in medio eminentiis interdum confluentibus conferta: *Carabus Coriaceus* L. & *Maxillosus* Thunb. Difs.
86. C. *Corrugatum*, superficie in rugas sæpe numerosas, abbreviatas, inordinatas contracta, *Cerambyx Cerdo* L. *Nepa Cinerea* L.
87. C. *Figuratum*, variis notatum lineis elevatis, litterarum more flexuosis, figuræ referentibus: *Mantis Precaria* L.
88. C. *Sulcatum*, lineis quibusdam parallelis longitudinalibus profundius exaratum: *Cimex Dentatus* Fabr. (*Reticulatus* Thunb.).
89. C. *Caperatum*, fulcis transversis parallelis muricatum: *Scarabæus Asper* Fabr.
90. C. *Striatum*, tenuioribus lineis æquidistantibus longitudinaliter impressum: *Cimex Annulus* Thunb.
91. C. *Muricatum* (male *Variolosum*), punctis creberrimis profundioribus impressis, sæpius confluentibus, com-

- punctum, cicatricum instar post desquamationem exanthematum confluentium: *Meloë Proscarabaeus L. Lucani Cervi fæm. L.*
92. C. *Punctatum*, poris vagis subtilioribus pertusum: *Buprestis Rustica L. Scarabeus Nobilis L. &c.*
93. C. *Scabrum*, punctis elevatis acutiusculis exasperatum: *Hispa.*
94. C. *Leve*, superficie æquali absque ulla impressione vel eminentia: *Dytiscus Lateralis L. Dermeutes Scarabæoides L.*
95. C. *Glabrum*, nudum & omni hirsutie vel alio vestitu destitutum: *Raphidia Ophiopsis L. Hydroi.*
96. C. *Politum*, lævigatum & ad nitorem deductum, quasi oleo inunctum esset: *Scarabeus Rufipes L. &c.*
97. C. *Nitidum*, majore tantum politiore gradu & coloribus splendidioribus a priori differt: *Buprestides nonnulli.*
98. C. *Muticum*, nulla eminentia acutiore armatum: *Scarabeus Horticola L. & Pleraque alia.*
99. C. *Submuticum*, vestigium protuberantiae cuiusdam proferens: *Scarabeus Fimetarius L.*

Atque sic ad ornamenta vel armaturas faciei commemorandas pronus nobis accommodatur transitus.

100. C. *Tuberculatum*, disco una vel altera prominentia brevi & fere semper obtusa instructo: *Scarabæi plures, fæminæ inprimis.*
Respectu diversi *Tuberculorum* numeri dicitur:

- (α) *Unituberculatum*, dum solitarium est: *Scarabeus Erraticus L.*
(β) *Bituberculatum*, cum geminatum est: *Scarabeus Testaceus & Validus Fabr.*
(γ) *Tri-*

- (γ) *Trituberculatum*, numero ternario: *Scarabaeus Fosfor* L. &c.
- (δ) *Quadrituberculatum*: *Scarabaeus Innuis* Fabr. Mantiss.
101. C. *Cornutum*, prominentiis corneis basi validis, versus apicem sensim acuminatis, dilatum tenentibus, armatum: *Scarabaei Mares*.
- Præter varium ejusmodi cornu habitum infra describendum, a diversa ejus longitudine & numero terminos duxerunt Entomologi; scilicet:
- (α) *Longicorne*, cornu capite multum longiore: *Scarabaeus Nasicornis* L.
 - (β) *Brevicorne*, capitis longitudine vel infra illam: *Scarabaeus Lunaris* L.
 - (γ) *Unicorne*: *Scarabaeus Cylindricus* L. &c.
 - (δ) *Bicorne*, duobus notabilibus: *Spinx Iatrophæ* Fabr. *Apis Bicornis* L.
 - (ε) *Tricorne*: *Scarabaeus Polyphebus* Fabr. Spec.
- 102 C. *Xiphiatum*, cum a trunco Capiti adnato antice porrigitur lancea saepius spinescens & solida, magis vel minus elongata, oris hiatum obtegens: *Cancri Species numerosissimæ*.
103. C. *Spinatum*, aculeis numero & situ variantibus in primis marginalibus, apice acutissimis pungentibus consertum: *Mantis Spinosæ* L. *Curculio Attelaboides* Fabr.
104. C. *Cuspidatum*, cornuto valde est affine, nec differt nisi quod cornu illius sit breve, usque a basi extenuatum & acutissimum: *Scarabaeus Didymus* L.
105. C. *Hispidum* (*Spinulosum*), spinis acutissimis rigidis abbreviatis densissimis exasperatum: *Cimex Betulae* & *Corticalis* L.

Neque minorem in *Vestitus* varietatibus invenimus Naturæ lorum, quæ quidem quamvis haud raro omnes Capitis regiones communiter decorent, ut plurimum tamen in superficie faciei, primarias suas sedes habere obseruantur. Accedit autem ad Faciem *glabram* (95) proxime:

106. C. *Atomatum*, pulviculo subtilissimo rariori irroratum, tam arcte adhaerente, ut vix nisi abluedo abstergi possit, tamque tenuissimo, ut visum saltem iubitanum effugiet: *Silpha Thoracica* L. & *Obscura* L.
107. C. *Pulverulentum*, polline farinaceo crassiori conspersum & obductum: *Scarabaeus Farinosus* L.
108. C. *Squamatum*, setis brevissimis rigidissimisque crux capitis preesse adglutinatis vestitum, quorum crebritate & asperitate quasi squale: *Scarabaeus Fullo* L. *Sphinx Statices* L.
109. C. *Holosericeum*, lanagine tenuissima adpressa, ferici instar nitidissima & levigata, rutilans: *Staphylinus Erythropterus* L. *Melolontha Ruricola* Fabr.
110. C. *Lanuginosum* (*Pubescens*), flocco aut vellere subtilissimo mollissimoque plumis non absimili tam raro tectum, ut ægre conspiaciatur pubes, licet facies canescat: *Leptura Testacea* L. *Libellula*.
111. C. *Hirsutum*, setis sive pilis rigidis ut plurimum brevibus erectis crebrioribus vestitum: *Staphylinus Hirtus* L. *Apes*.
112. C. *Pilosum*, capillamento longiori, erecto, distincto, rigidiori atque rariori indutum: *Muscæ*, *Asili*.
113. C. *Setosum*, setis paullo longioribus acutissimis, demissis vel imbricatis obtectum: *Ptryganea Grandis* L. &c.
114. C. *Stuposum*, vellere densissimo molliori erecto, stupido

peo tomento assimili tunicatum, tam arcte congesto, ut primo adspectu distingvi non possint capilli: *Lepidoptera* pleraque.

- 115. C. *Fasciculatum*, crinibus flexilibus fronte longissimis porrectis parallelis, crebrioribus quidem sed tamen effusis, pilosissimum: *Pbalæna* quædam, ex. c. *Bombyx Cratægi* L.
- 116. C. *Lanatum*, villis teneroribus, erectis vel interdum inordinatis, mollissimis, longioribus fuscè vestitum: *Scarabæus Fosciatus* L. *Lepisma villosa* Fabr.
- 117. C. *Tomentosum*, tunica quadam, e densioribus villis brevissimis, ægre discernendis, laxe imbricatis contexta, amictum: *Musca Nemorum* L. *Staphylinus Murinus* L.

Restat ut adhuc, quid ad Capitis habitum immutandum conducant diversitates *marginis* & *apicis* faciei, paucis expediemus. Haud raro enim contingit, ut singularis quædam marginis utriusque structura, capitinis vultum permultum transformet. Sunt autem differentiæ notabiliores *marginis*:

- 118. C. *Marginatum*, lateribus acute prominentibus carina quasi marginali fæpius aliquantum reflexa: *Cimices varii*.
- 119. C. *Laciniatum*, marginatura capitinis profundius versus apicem incisa & divisa in unam vel alteram laciniam validam, depresso, acuminatam, capitinis apice simul ut plurimum fisso: *Cimex Dentatus* Fabr.
- 120. C. *Crenulatum*, margine in plures laciniæ æquabiles, abbreviatas, acutiusculas, disiecto: *Cancer Retusus* L. cfr. LINN. Diff. Chinensi. Lagerstr. p. 28.
- 121. C. *Mucronatum*, angulo posteriori Capitis utrinque pro-

- protracto atque terminato cuspide spinosa; *Pediculus Gallinae* L.
122. C. *Dentatum*, medio fere margine vel capitis limbo spina vel dente acutissimo armato: *Cimex Betulae* L. & *Corticalis* L.
123. C. *Temporosum*, marginibus turgidissimis obtusissimisque & quasi gibbosis: *Tembredo Atra* & *Schropbulariae* L.
124. C. *Circumvillatum*, linea juxta margines ex omni parte latere altius elevata, faciem in modum munimenti circumdante: *Lucanus Cervus* L.
125. C. *Sinuatum*, marginibus utrinque in medio fere quasi intrusis, vel late & profunde emarginatis: *Pediculus Cameli* Redi Tab. 20. *Lucanus Alces* Fabr.
126. C. *Integerrimum*, omnibus incisuris vel emarginatibus destitutum: *Dytisci* & plura alia.
127. C. *Acutum*, extremitate anteriori angulum atergo acutum formante: *Cimices varii*.
128. C. *Obtusum*, apice crasso & hebetato, quasi rotunde abrasum esset acumen: *Carabi Mijores*, *Elateres*.
129. C. *Nasutum*, facie versus imum apicem acutum turgelcente, quamvis superne sit planiuscula, narium intumescientiam representante (*): *Cimex Aulicus* Thunb. *Diff.* & *Equestris* L.
130. C. *Truncatum*, terminatione Capitis valde abrupta & transversie quasi amputata: *Scarabaeus Truncatus* Fabr.

131.

(*) Notionem allato termino ab Auctorum nomenclatura omnino diversam tribuiimus, quamvis a temeritate mutationis vocabulorum oppido abhorreamus; quoniam, vi vocis, *Nasutum* non dicendum est *Caput*, nisi speciem saltem narium præ se ferat, quod de Insectis, *Capite instructis Promiscidato* (77), mox ab Auctoris *Nasuto*, mox *Turrito* promiscue nuncupato, haudquaquam valet.

131. C. *Retusum*, truncati vel obtusi apicis medietate ita obliqua directione quasi reperculsa, ut lata quædam & levis emarginatura vel impressio obliqua finem quasi Capiti imponat: *Scarabæus Fasciatus L.* *Elatér Ferrugineus L.*

132. C. *Emarginatum*, apice in duas lacinias æquales subacutas in modum crenæ inciso, intermedio regulari sinu obtuso: *Scarabæus Rhinoceros L.*
Emarginaturæ duplicatæ vel apicis trifidi exemplum sicut *Pediculus Capreoli Redi T. 19. f. 2.*

133. C. *Fissum*, apice leviter inciso, absque notabili emarginatura: *Cimex Dumosus & Praesimus L.*

Quæ tandem de *Regionibus Capitis* nondum adumbratis supersunt commemoranda, iisdem fere exprimi possunt terminis ac *Faciei* diversitates. Quædam tamen heic apponere lubet.

FRONS in quibusdam Generibus *Substantia* non minus quam *Forma*, *Superficie* & *Situ* differt a *Vertice*; dicitur autem

134. *Distincta*, dum manifestum illam inter & Verticem intercedit discriminem: *Cicadæ, Libellulæ.*

135. *Buccata* (*Vesiculosa*), membranacea, turgidissima & quasi in vesicæ formam inflata, variæ figuræ: *Libellula IV Maculata L. Muscæ plures.*

136. *Obtruncata*, valde elevata & superne transversa sectione mutilata, haud secus ac serra disiecta esset a vertice: *Libellulæ* fere omnes.

137. *Segmentata*, valvulis duabus transversis fere æqualibus intime coadunatis, segmentorum abdominis more constructa: *Libellula Grandis & Forcipata L.*

138. *Strigilata*, transversim subtiliter & parallele striata, vel rectis lineis punctata: *Cicada Tibicen & Orni L.*

139 *Bifulcata*, fulcis duobus parallelis longitudinalibus exarata: *Cicada Nervosa* L.

Reliquis differentiis antea determinatis, utpote *Levi* (94), *Punctata* (92), *Corrugata* (86), *Pilosa* (112), *Glabra* (95), &c. sponte supercedemus.

NUCHA Capitis in primis *Fastigiati* (76), & interdum *Verticosi* (73), permultum in diversis speciebus differt & Figura & Superficie; Est namque

140. *Complanata* (66) *Cicada Vittata* L.

141. *Concava* (70) (*Excavata*): *Cicada Nervosa* L.

142. *Convexa* (69): *Gryllus Verrucivorus* L.

143. *Rugosa* l. *Corrugata* (86), *Cicadæ Majores* l. *Tettigoniæ* Fabr.

144. *Carinata* (80): *Gryllus Subulatus* L.

145. *Lunata*, brevissima & transversaliter arcuata, cavo margine Thoraci adverso: *Cicada Tibicen* & *Viridis* L.

146. *Semiorbiculata* (11): *Cicada Bifasciata* L.

147. *Triangularis* (31): *Cicada Vittata* L.

148. *Retusa* (131): *Cicada Stridula* L. & quæ sunt cætera.

TEMPORA interdum, licet rarius, a Facie & Gula distinguuntur laterali inter margines earundem distantia. Compressio namque margine utroque, quemadmodum in perplurimis fieri solet, exolescit penitus vel faltem ita coarctatur ista Capitis Regio, ut peculiares quasdam nobis differentias offerre nequeant, nisi quas jam dudum numeris 118 - 126 indicavimus. Interim tamen obiter nominasse juvabit *Tempora Acuta*, *Obtusata*, *Convexa*, *Excavata*, *Angulosa*, *Gibbosa* & *Rugosa*, utpote frequentius obvenientia.

GULAM quod tandem attinet, oculis se, ut jam antea monuimus, haud raro subducit nostris, nisi dissolvetur vinculum, quo pectori adhaeret. Sunt autem frequentiores ejus varietates infra definiendæ:

149. *Abscondita*, truncō adstricta: *Cicade*.
150. *Manifesta*, aperte conspicua & distincta: *Lucani* & plura alia.
151. *Ampliata*, amplitudine fere faciei adversæ: *Raphidia Ophioppsis L.*
152. *Angustata*, facie multoties arctior & constrictior: *Dytisci* &c.
153. *Complanata* (66): *Cerambyx Mordarius* De Geer.
154. *Triplanata*, superficie longitudinaliter quasi fracta, vel divisa in tres areas planas, una scilicet media eminentiori & duabus lateralibus: *Lucani Cervi Mas.*
155. *Convexa* (69): *Silpha Vespillo L.*
156. *Concava* (70): *Hymenoptera* pleraque.
157. *Culminata*, medietate longitudinali eminentiori acutiuscula, utrinque planis declinatis: *Cimices variis*.
158. *Canaliculata* (82): *Cimex Dentatus* Fabr.
159. *Spinibarbis*, spinulis crebrioribus exasperata, barbam referentibus: *Priorus Spinibarbis* Fabr.
160. *Angulosa* (75): *Scarabaeus Stercorarius* L.

§. III.

Recensitis jam, & singulatim in præcedent: §:is expositis, posterioribus artis terminis, quibus diversa Capitis attributa quadantenus explanare & interpretari valebimus, nihil nobis in hac tesa pertexenda amplius superest, quam ut uberior differentiarum quarundam latius patentium, N:ris 38. 77. 100. 101. 102 commemoratarum, explicatio

tio Coronidis loco adponatur, tanto magis necessaria, quod sint adspicu etiam primo speciosiora, atque ad fidem Specierum caracteribus faciendam accommodatoria earundem discrimina.

ROSTRUM, Generi fere unico *Curculionum* e Coleopterorum Familias appropriatum, differt Proportione, Figura, Superficie, Apice & Situ; Est namque:

161. *Prælongum*, corpore multo longius: *Curculio Zamiae* Thunb. Act. Upf. T. IV. *Curculio Proboscideus*. Fabr.
162. *Elongatum*, longitudine fere Corporis: *Curculio Nucum* L.
163. *Mediocre*, Thorace paulo longius vel dimidia Inseeti longitudine: *Curculio Violaceus* L.
164. *Abbreviatum*, Thoracis longitudinem vel non attinens, vel faltem non superans: *Curculio Capitatus* De Geer. (*Coryli*. Fabr.)
165. *Crassum*, a basi ad apicem æqualis crassitudinis satis validæ, *oblongo Capiti* haud absimile: *Curculio Nebulosus* L.
166. *Crassuscum*, media quasi firmitate vel crassitie: *Curculio Abietis* L.
167. *Tenui*, valde angustum & in modum spinæ æquabiliter extenuatum: *Curculio Equiseti* Fabr.
168. *Dilatatum*, latitudine valde ampliata: *Curculio Latirostris* Fabr.]
169. *Cylindricum* (13) (*Teres*), crassitie notabiliori æquabili rotundata: *Curculio Paraplecticus* L.
170. *Filiforme*, eandem exacte servans crassitatem gracilentam: *Curculio Druparum* L. *Attelabus Betulæ* L.
171. *Incrassatum*, apice ad clavæ fere similitudinem tumefacto: *Curculio Tristis* Fabr.

172. *Fusiforme*, basi valde attenuatum, sensim vero versus apicem increscens: *Curculio Linearis* Fabr.
173. *IV Angulatum*, angulis longitudinalibus parallelis eminentioribus utrinque duobus ita figuratum, ut sectio Rostri transversa fere sit quadrata: *Curculio Betulae* L. *Curculio Armillatus* Sparrm: Act. Holm. 1785. p. 44. T. 2 f. 10.
174. *Depressum* (15): *Curculio Ruscollis* L. & *Alliariae* L.
175. *Complanatum* (66): *Curculio Albinus* L. & *Aurifer* Drury.
176. *Compressusculum*, diemetro verticali transversalem multum superante, lateribus utrinque planiusculis: *Curculio Cruentatus* Fabr.
177. *Marginatum* (118), vel anceps: *Panorpa Communis* L.
178. *Submarginatum*, linea laterali utrinque elevata: *Curculio Germanus* L.
179. *Denudatum*, vertice intruso vel excavato: *Curculio Cucullatus* Sparrm. Act H 1785 p. 53 T. 3 f. 28.
180. *Carinatum* (80): *Curculio Nebulosus* & *Pini* L.
181. *Canaliculatum* (82): *Curculio Murinus* Bonsd: Diss.
182. *IISulcatum*, fulcis duobus approximatis longitudinalibus dorso exaratum: *Curculio Bisulcatus* Fabr.
183. *IIISulcatum*, fulcis tribus: *Curculio Sulcirostris* L. & *Inaequalis* Fabr. Sp.
184. *Leve* (94): *Curculio Nucum* L.
185. *Striatum* (90), striis parallelis subrillissimis: *Curculio Salicariae* Fabr. Sp. C. *Porculus* Sparrm. I. c.
186. *Punctatum* (92): *Curculio Pini* L.
187. *Scabrum* (93): *Curculio Sulcatus* Fabr. & *Ribis* Ström in Act. Nidros.
188. *Scabriuscum*, asperitate hebetiore: *Curculio Argentatus* L. & plurimi alii.

189. *Rugosum* (86): *Curculio Albinus* L.
 190. *Iaquale*, eminentiis variis angulosis vel impressiōnibus majoribus indeterminato ordine obſitum: *Curculio Retusus* Fabr. Sp.
 191. *Cornutum* (101): *Curculio Tauriculus* Sparrm. l. c. p. 51. T. 3. f. 25. *Bicornis* Fabr. Sp. *Cornutus* L.
 192. *Tuberculatum* (100): *Curculio Ephippiatus* Sparrm. l. c. T. 3. f. 27.
 193. *Excavatum*, transversim obtuse ſinuatum versus basin, nucha nihilominus prominentē: *Curculio Tauriculus* Sparrm. l. c.
 194. *Barbatum*, subtus pilis dēnsis brevissimis vēſtitum: *Curculio Barbicornis* L. *Barbirostris* Fabr.
 195. *Tomentosum* (117): *Curculio Albinus* L.
 196. *Lineatum*, lineis quibusdam parallelis discoloribus longitudinaliter dorſo decoratum: *Curculio Polygona* L. & *VI Guttatus* L.
 197. *Subulatum* (*Acutum*), filiforme ſed apice acutum, subulæ instar: *Curculio Nucum* L. & *Craceæ* L.
 198. *Obtusum* (128): *Curculio Pini* L. &c.
 199. *Truncatum* (130): *Curculiones Brevirostres* plerique.
 200. *Emarginatum* (132): *Curculio Longimanus* Fabr. Append. ad Syst. Inf. & *Platina* Sparrm. l. c. t. 3. f. 36.
 201. *Rectum*, directum, absque ulla flexione vel obliquitate: *Curculio Druparum* & *Ruficollis* L.
 202. *Arcuatum*, lineam plus vel minus curvam referens: *Curculio Nucum* & plerique.
 203. *Porrectum* (49): *Curculio Frumentarius* L. &, *Brevirostres* varii.
 204. *Deflexum*, deorsum oblique usque ad perpendiculum fere nutans: *Curculio Abietis* & *Rumicis* L.

205. *Inflexum*, subductum & pectori approximatum: *Curculio Scrophulariae*, *Campanulae* & *Quercus L.*

206. *Immersum*, inflexum & a pectoris canaliculo profundiore receptum: *Curculio Lapathi L. Tibialis Sparrm.*
l. c. T. 2. f. 7.

Obs. Manifesta quidem inter Capitis formam *Curculionum Longirostrium* & *Brevirostrum* discrepantia usque adeo conspicitur, ut non nisi illis stricto jure attribui possit rostrum, basin Capitis semper *subglobosam* praestruens (41); horum vero Caput potius *oblongum* (37) vel *constrictum* (39) sit dicendum. Attamen dum uno eodemque genere propter summam & habitus corporei & morum affinitatem comprehendendos judicaverint omnes fere Systematici, exempla interdum a *Brevirostribus*, genuino quamvis rostro destitutis, ducere non ineptum putavimus.

PROMUSCIS (77) inanem illam & in perplurimis nitorem nocte medio ignitum faculae modo spargentem constituit frontis protuberantiam, quæ toto *Fulgoræ* generi & quibusdam *Grylli* speciebus singularem admodum adspectum conciliat. Differentias ejus esse varias cognovimus; scilicet:

207. *Brevissima*, tuberculo frontis acuto assimilis: *Gryllus Viridissimus* & *Pupus L.*

208. *Brevis*, thoracis circiter longitudine vel paulo ultra: *Fulgora Europaea L.*

209. *Elongata*, longitudine fere corporis: *Fulgora Canicularia L.*

210. *Conica*, teres, sed a basi sensim versus apicem æquabiliter angustata: *Gryllus Conocephalus L.*

211. *Acuminata* (40); *Fulgora Noctivida L. Gryllus Acuminatus L.*

212. *Triquetra*, trifariam compressa versus apicem: *Gryllus Nasutus & Rostratus* L.
 213. *Complanata* (66): *Fulgora Plana* Fabr. Mantiss.
 214. *Teres*, cylindrica (13), levigata: *Fulgora Flammæa* L.
 215. *Sulcata* (88): *Fulgora Feneustrata* Fabr. Sp.
 216. *Angulosa*, lineis longitudinalibus elevatis remotioribus undique carinulata: *Fulgora Candelaria* L.
 217. *Muricata* (91): *Fulgora Diadema* L.
 218. *Serrata*, denticulis acutis extremitatem respicientibus, in lineas rectas longitudinales remotas distributis, armatum: *Fulgora Serrata* Fabr. Sp.
 219. *Inæqualis*, superficie vage impressa vel erosa: *Fulgora Hyalina* Fabr. Sp.
 220. *Subulata*, abbreviata, angustior, teres, apice valde acuta: *Fulgora Phosphorea* L.
 221. *Obtusata* (128): *Fulgora Truncata & Candelaria* L.
 222. *Truncata*, apice transversim plano: *Fulgora Flammæa* L.
 223. *Trifida*, apice trifurcato: *Fulgora Diadema* L.
 224. *Porrecta*, horizontaliter antrorsum directe extensa: *Fulgora Laternaria* L.
 225. *Adscendens*, antrorsum protensa sed sursum versus sensim reducta vel arcuata: *Fulgora Candelaria* L.

TUBERCULUM (100), quod in solo fere *Scarabæorum* genere determinatam ita sustinet in faciei medietate rationem, ut in specierum descriptionibus considerari & possit & debeat, numero magis (de quo antea) quam structura variare deprehendimus. Distinguimus tamen inter:

226. *Æqualia*, omnibus æquabiliter prominentibus: *Scarabæus Hæmoroidalis* L. & *Terrestris* Fabr.
 227. *Inæqualia*, medio lateribus majore vel acutiore: *Scarabæus Fimetarius* L.

228. *Transversalia*, serie recta transversa distributa: *Scarabaeus Fosfor* L.
 229. *Connexa*, approximata & fere coalita: *Scarabaeus IV-Pustulatus* Fabr.
 230. *Fastigiatum*, valde latum & elevatum, carinam validam transversam fronte media exhibens: *Scarabaei Hispanici Fem.* L.
 231. *Infoveatum*, in fundo fossulæ transversæ pronatum: *Scarabaei Sphingis Fem.* Fabr.
 232. *Obsoletum*, valde humile & extenuatum: *Scarabaeus Vernalis* L.
 233. *Obtusum*, vel rotundatum: *Scarabaeus Terrefris* Fabr.
 234. *Acutum* (*Subcornutum*), magis elevatum apice acuto: *Scarabaeus Stercorarius* L.

CORNUS Capitis (101), *Scarabaeis* & speciatim Mari-
bus eorum in primis adjudicatum, numerosas promittit
differentias; v. gr.

235. *Occipitale*, postremo vertici insidens: *Scarabaeus Nubicornis* & *Taurus* L.
 236. *Frontale*, e media fronte consurgens: *Scarabaeus Lunaris* L.
 237. *Terminale*, imo capitis apici infixum: *Scarabaeus Cylindricus* L.
 238. *Consolidum*, crustæ Capitis continuum: *Scarabaei* fe-
re omnes.
 239. *Mobile*, discretum & articulatione junctum: *Scara-
baeus Mobilicornis*. Fabr. Sp.
 240. *Simplex*, indivisum: *Scarabaeus Rhinoceros* L.
 241. *Dicbotomum*, divisum, ramis duobus patentibus di-
varicatis: *Scarabaeus Dicbotomus* Lin. Mantiss.
 242. *Succenturiatum*, basi corniculis duobus minoribus
quasi appendiculatum: *Scarabaeus Belzebub* Fabr. Syst.

243. *Validum*, a basi crassiori versus apicem sensim acuminatum: *Scarabaeus Nasicornis* L. &c.
244. *Spiniforme*, valde extenuatum usque a basi, & fere filiforme: *Scarabaeus Vacca* L.
245. *Teres*, undique angulis destitutum: *Scarabaeus Bucephalus* Fabr.
246. *Semiteres*, antice rotundatum; postice vero planum: *Scarabaeus Molossus* L.
247. *Angulatum*, trigonum vel angulis adhuc pluribus instructum: *Scarabaeus Lancifer* L.
248. *Compressum*, lateribus utrinque planiusculis: *Scarabaeus Nasicornis* L.
249. *Canaliculatum*, postice sulco exaratum: *Scarabaeus Jason* Fabr.
250. *Depressum*, transversaliter compressum: *Scarabaeus Rhinoceros* L.
251. *Foliaceum*, laminam acutam, folioli instar tenuissimam, basi valde dilatatam, transversim vertici insertam constituens: *Sp. Nov. Scarab. e China.*
252. *Leve* (94): *Scarabaeus Elephas* Fabr.
253. *Glabrum* (95): *Scarabaeus Nasicornis* L.
254. *Scabrum* (93): *Scarabaeus Geryon* Fabr.
255. *Barbatum*, postice pilis vel lanugine hirsutum: *Scarabaeus Cylindricus* L.
256. *Inerme* (*Miticum*), superficie omni destituta armatura: *Scarabaeus Nasicornis* L. &c.
257. *Dentatum*, dentibus acutiusculis patentibus intus armatum.
- (α) *Unidentatum*: *Scarabaeus Pan*, Fabr.
- (β) *Tridentatum*: *Scarabaeus Atlas* L.
- (γ) *Multidentatum*: *Scarabaeus Hercules* L.
258. *Serratum*, compressum, margine postico armato denticu-

ticulis nutantibus apicem spectantibus: *Scarabaeus Faunus & Rosilius* Fabr.

259. *Mucronatum*, apice obtusato, denticulis acutis terminato: *Scarabaeus Oedipus* Fabr.
260. *Subulatum* (220): *Scarabaeus Aegon* Drury. *Apis Bicornis* L.
261. *Acuminatum* (40): *Scarabaeus Nasicornis* L.
262. *Truncatum* (130): *Scarabaeus Fricato* Fabr. Mantiss.
263. *Emarginatum* (132) *Scarabaeus Lazarus* Fabr. & *Lunaris* L.
264. *Bifidum* (*Bifurcatum*), apice bifarium fuso, laciñiis patentibus: *Scarabaeus Simson & Acteon* L.
265. *Erectum*, directe in altum protentum vel alias sursum versum: *Scarabaeus Lunaris & Cylindricus* L.
266. *Arcuatum* (*Lunare*) (202): *Scarabaeus Taurus* L.
267. *Porrectum* (224): *Scarabaeus Elephas* Fabr.
268. *Ascendens* (225): *Scarabaeus Hercules & Atlas* L.
269. *Aduncum* (*Reversum & Recumbens Auctorum*), antropum curvatum vel reflexum: *Lucanus Interruptus* L.
270. *Reduncum*, versus posteriora arcuatum: *Scarabaeus Nasicornis* L.

Obſ Tam indiscrete & tumultuarie terminos: *Recurvum*, *Reclinatum*, *Incurvatum*, *Inclinatum*, *Reflexum* in usum adhibuerunt Auctores, ut PLINIANAS *Cornuum* appellationes, *Adunca* ſcilicet & *Redunca*, resumere consultius gollerimus, quam confuſionis pericula inire.

271. *Incubens*, depreſſum & Capitis crustæ a vertice ad-positum: *Cetonia Africana* Fabr.
272. *Refractum*, bazi erectum vel reduncum, apice vero prærupte retroflexum, hami instar: *Tenebrio Cor-nutus* Fabr.
273. *Approximata*, proxime ad te invicem pronata: *Scarabaeus Furcatus* Fabr. Sp. 274.

274. *Distantia vel Remota; Scarabæus Bison L.*

XIPHIUM (102) nobis audit Rostrum illud a trunco protensum, *Canceris Lin.*, qui proprium ordinem Agonatorum scilicet in Systemate Fabriciano constituunt, reservatum, cuius sub basi oris apertura est reperiunda. Hujus jam differentiis, Dissertationis nostræ Syntagma claudimus:

- 275. *Elongatum*, trunco æquale vel longius: *Astacus Narval* Fabr. Mantiſſ. & *Squilla L.*
- 276. *Abbreviatum*, trunco brevius: *Cancer Cornutus L.*
- 277. *Obsoletum*, parum omnino prominens: *Cancer Caput Mortuum L.*
- 278. *Rectum* (201): *Cancer Strigosus L.* & plurimi.
- 279. *Adscendens* (225): *Astacus Narval*. Fabr. Mantiſſ.
- 280. *Inflexum*, deorsum curvatum: *Astacus Tettigonus* Fabr.
- 281. *Lineare*, a basi ad apicem ejusdem latitudinis: *Cancer Cruentatus L.*
- 282. *Lanceolatum* (*Enſiforme*), compressum & acuminatum: *Cancer Squilla L.*
- 283. *Angustum*, valde a basi usque attenuatum: *Cancer Dodecos L.*
- 284. *Compressum* (248): *Astacus Narval*. Fabr.
- 285. *Canaliculatum* (249): *Astacus Boreas* Fabr. Sp.
- 286. *Depressum* (250): Spec. eadem.
- 287. *Planum* (66): *Cancer Chiragra* Fabr.
- 288. *Cristatum*, prominentia compresa lobata ornatum: *Cancer Cristatus L.*
- 289. *Subulatum* (220): *Astacus Cærulescens* Fabr.
- 290. *Obtusum* (128): *Cancer Locusta L.*
- 291. *Truncatum* (222): *Cancer Rhomboides* & *Cruentatus L.*
- 292. *Retusum* (131): *Cancer Chiragra* Fabr.

293. *Emarginatum* (132): *Pagurus Amblectens* Fabr.
 294. *Fissum*, apice furcato laciniis conniventibus: *Cancer Dodecos* L. (*Longirostris* Fabr.).
 295. *Bifidum* (264): *Cancer Araneus* L.; *IV Fidum*: *Cancer Depressus* Fabr.
 296. *Mucronatum* (259): *Cancer Maja* L.
 297. *Marginatum*, laterali linea acute elevata: *Cancer Squilla* L.
 298. *Serratum*, compressum, supra & infra acute incisum:
Exempl. id.
 299. *Dentatum*, a lateribus armatum dentibus rectis: *Cancer Gammarius* L.
 300. *Spinosum*, corniculis spinosis sparsis supra obsitum:
Cancer Cornutus L.

Sed manum de Tabula.

18. 19. 20. 21. 22.

18. 19. 20. 21. 22.
23. 24. 25. 26. 27.

23. 24. 25. 26. 27.
28. 29. 30. 31. 32.
33. 34. 35. 36. 37.
38. 39. 40. 41. 42.

38. 39. 40. 41. 42.